

Előzetési feltételek
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:

— centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Vyilttér sora 20 kr.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papíráru-
gyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Magyarország és Románia.

(L. I.) Alig néhány esztendővel ezelőtt a szomszédos Románia nemcsak hogy barátságos indulattal nem volt irántunk, hanem a magyar állam érdekei ellen Erdélyben lefolyt izgatásoknak valóságos fegyvertárat képezte. Nemesak vérmes természetű, sokszor meggondolatlan ifju emberek és újságírók, kik ideáikat minden nagyobb kötelezettség nélkül hintik szét olvasóközönségük körében, nemesak ezek vettek részt az alattomos munkában, hogy a Liga pénzével lehetőleg nyílt zavarokat rögtönözzenek; hanem szereplő politikusok és társadalmi előkelőségek is támogatták őket rokonszenvével. Tudjuk, hogy Károly király, mint bölcs államfő, nem engedte magát a tüntető, sőt hareziasnak mondható hangulattól elkapadni; de annyi bizonyos, hogy nem volt ereje ezt a hangulatot az ildomos vagy legalább is politikai mérséklet medrébe szorítani.

Az utóbbi évek alatt azonban sok nevezetes dolog történt. A Balkán-államoknak magasra, egész a nagyhatalmi almokig ágaskodó ambíciója Görögország fegyveres és Bulgária politikai ku-

dareza után egy kissé megcsappant. Azóta a nagyhatalmak és főképp az európai béke magas rendű érdekei leeresztették ezen apró, de nagyratörök-vésükben állandó veszedelem-forrást képező államokkal a balkáni színpad kórtináját. Azóta szerencsés kezű kormányelnökünk fellépése folytán gr. Kálnoky kiadta kezéből a magyar-osztrák monarchia külügyi kormányzatát, melyben az ő ideje alatt tőle telhetőleg mindenütt magyar-ellenes irányzatok érvényesültek. Azóta történt a román királynak Magyarország ezeréves ünnepségei közt a legszebbiken való meghívása és részvétele; azóta történt királyunknak sinajai és bukaresti látogatása s ennek visszonzásaképpen Károly királynak Ischlbe utazása; azóta történt, hogy a magyar király maga vette kezébe a magyar állam erősítésének munkáját alattvalóinak fellángoló lelkesedése között.

Ezek előzték meg Károly király budapesti látogatását. De ezeken kívül, vagy ezek közben Romániában is kellett történni valaminek, bizonyos józanabb belátásnak kellett érvényre emelkednie; a külső jelek belső változásra mutatnak.

Épen úgy, mint a láz megszűnte csak külső jele a normálissá vált egészségi állapotnak; épen úgy, mint a madarak izgatott röpködése, vagy a barometrum állása csak külső jele a megváltozott időjárásnak.

Fejedelmek látogatását kormányok szokták előkészíteni. A kormányok pedig úgy felfelé, mint lefelé felelősséggel tartoznak. Ilyen barátságos találkozások alkalmával a jó szomszédságnak, békeségnek, sőt szövetségnek kötelező szavai váltogatnak. A látogatást lehet meg nem tenni; de a fejedelmi szó tekintélye nem engedi, hogy országok és népek előtt tett fejedelmi nyilatkozataik dezavualtassanak. Románia külpolitikájában tehát javulásnak kellett beállni; ezt a javulást pedig okozza és mutatja ezen államnak a hármasszövetséghez való csatlakozása.

S mivel a budapesti látogatás ezen politikai iránynak mutatója; s mivel a román politika intézői is átlátják, hogy egymás szövetségére vannak utalva; s mivel elképzelhetetlen dolog, hogy szövetségben álló államok belügyeik intézésében egymásnak kellemetlenségeket

TÁRCZA.

Carmen Sylva.

Erzsébet, a wiedi hercegnő, nemesak királynéja Romániának, hanem valódi nevetője is. Nemes, gyöngéd, költői lelkének hatása meglátszik Romániának társadalmában, irodalmában. A zord sziklák honában is viruló életet bír fakasztani, amint Sinaia, ez a pompás nyaralóhely mutatja, poetikus királyi kastélyával. Nála test és lelek igazi harmoniában van egymással, mert habár haja már ősz, — magas, karesu fejedelmi termete, igazi királynői magatartása, szép szabályos arca lebilincseli és hódolatra bírja a nézőt, még ha nem is olvasta szépséges „Peles meséit“, vagy formában s tartalmában egyaránt megragadó költeményeit. Ezekből közlünk egy párt, ezzel is leróva mély tiszteletünk adóját a feleséges asszony iránt, ki e hét folyamán királyunknak és országunknak nemes vendége volt.

Hroswitha.

Erzsébet román királyné költeménye.
Fátyol alatt is forr a vér,
S mohón kering hullámos árja —
Czellám fala keveset bánja,
Nem kérdve, hogy e tűz miért?
Tekintete mi zord, rideg,
S nem bír e lángviharral még sem,

Nem csillapítja szívverésem,
Vágyam, mitől kiszenevedek . . .

Am arczom néma, mint e fal,
S oly lassu lábaim menése:
Mint esti arnyak terjedése,
Mikor a végsugar kihál.

S meg a nővert irigyeli
Sok ösmerős teljes szívéből;
A nyugalomnak kutfejéből
Kik látják őt meríteni!

Kinek nincs semmi örömem,
S jobb napjaim viszont nem látom,
A zárda: kedvesem, barátom,
Az álmvilág: mindenem.

Ott a szabadság még enyém,
Tombolhatok vigadva kejjel!
Virágosó hull ott; a széllel
Illat s madárdal száll felém.

Velem zeng az egész liget,
A cella négy fala kitágul,
Nincs vég, határ sem — akadályul,
Hogy meggátolja röptemet . . .

S mi fény ragyog be! Halovány
Arnyéka megmarad szemembe;
Nyom nélkül a nagy Végtelenbe
Hogy tűnne ilyen látomány?

Vereimnek zord falak bizony
Lassubb folyást azért sem adnak;
Lüktetni kell ez áradatnak,
S magasra szökni szilajon!

Déri Gyula.

Az idő és a szerelem.

Allegoria Carmen Sylvától.

Oriás fa alatt, amely kiterjedt az egész égboltozatra, s amelyen a levelek úgy csüngtek, mint a csillagok, magasztos fenségben állt egy nő: az idő.

Álmadozó, mélabus szemekkel tekintett az örökkévalóság távolába s meg-megragadván a fa ágait, rázogatta csendesesen.

Százezrrivel hullottak a fáról a levelek. Vastag és vékony, nehéz és könnyű, hegyes és kerek, arany-, ezüst- és ólom- s papír- és rongylevelek — elegyesen.

Némelyik a kis földre pottyant. S akár siettek fölszedni az emberek, akár nem: mindenkinek jutott belőle. Mindenki megkapta a maga részét.

Ezeket a faleveleket esztendőknék neveztek az emberek.

Sokaknak úgy tetszett, hogy aranylevelet kaptak, amely hirtelen ólomvá változott s lenyomta őket súlyával a földre. Tapasztalták azt is, hogy az aranylevél hamarjában haszontalan ronggyá változott, meztelenül, szegényen, mások aranylevelei után sovargó szívvel hagyva ott az embert.

Furesa, hogy némelyek harmatként ragyogó gyémánttal s könnyecsképként tündöklő gyönggyel kirakott leveleket kaptak, másoknak pedig csupa rossz levél jutott, olyan, amilyet eldobni sem érdemes.

okozni akarnának: a magyar nép minden hátsó gondolat nélkül, igazi vendégszeretettel, őszinte lelkesedéssel üdvözölte Románia uralkodóját. Mintha nem is emlékeznek mindazokra a magyarelles tüntetésekre, mindazokra a világgá szórt rágalmakra, melyekkel minket bántani, nekünk rossz hírt szerezni törekedtek. Lovagiassága és békeszeretete felülemelkedik a kellemetlen múlt ezen emlékein.

De azt mindenesetre elvárja a magyar nép szövetséges szomszédjától, hogy a magyar államnak azon hűtlen polgárai, kik akár fajuk jövője iránt való oktalan és perverz nagyralátásból, akár, hogy a Liga bérét megszolgálják, hazánkfiainak a teljes jogegyenlőség uralkodása alatt való békés együttélését, hazug ürügyek látszata mellett, izgatással zavarni akarják: alattomos pártolásra ne számíthassanak. Az a meggyőződésünk, hogy attól a Sturdza-kormánytól, mely velünk szemben ezen látogatás alkalmával a korrekt nemzetközi érintkezés igényeinek eleget tenni igyekezett, ezen legalább is jogos kérésünk teljesítését méltán elvárhatjuk.

Szünet után.

A törvényhozás ülészaka forma szerint megnyílt és a jövő héten érdemleges munkáját is megkezdte a képviselőház. Az új ülészak elejében gyarapodva, tekintélyben megnövekedve, sikerekkel dusan indul a Bánffy-kabinet — írja a „Pester Correspondenz”. Igazi nagy szerencséje Magyarországnak, hogy éppen most, mikor a monarchia másik államában fenekestül felfordult minden, mikor odaát az állami élet

zavartalan menetének helyreállítására a módokat eredménytelen kapkodással keresik: itt nálunk egy erős, felfelé és lefelé egyaránt hatalmasan megszilárdult, a legnagyobb nehézségek közepeire is feladata magaslátán állónak bizonyult kabinet tartja kezében a kormányzás gyeplőjét. Csakis ilyen kormány vezetése mellett válhatott lehetségessé hazánk politikai életének olyan konszolidálása, amely a közelmúlt napok nagyszerű eseményeiben is olyan fényesen megpecsételgetett.

Az a kegyelmes királyi kézirat, amely a legnagyobb öröm mámorában tartja egész Magyarországot, a mellett, hogy korszakot jelző nemzeti esemény, — egyes, nem jelentéktelen vonatkozásaiban a Bánffy-kormány sikerét is jelenti. Noha báró Bánffy Dezső miniszterelnök szerényen elhárította magáról minden érdemét a nagylelkű királyi cselekedetnek s noha kétségtelen, hogy ilyen igazán felsőes elhatározás csakis egészen spontán módon fogathatott meg a nagy király atyai szívében: másrésről viszont azt sem lehet tagadni, hogy hasonló elhatározások csakis olyan időben támadhatnak, amidőn az uralkodó és népe között az érzelmi egység tökéletes s midőn az ország konszolidált viszonyai között zavartalanul gyönyörködhetik népe hűségében, szeretetében és a monarchia érdekei iránt való odaadásában a nép bölcs és szerető atyja. Hogy Magyarország közállapota ma alkalmasak az ilyen történelmi hangulatok megteremtésére, abban kétségtelen nagy érdeme van a Bánffy-kabinet szerencsés politikájának s letagadni hiába kísérli meg még magának a kormány fejének szerénysége is. Bizonyára nem lehet a kormány politikája és az uralkodó szerető szívének nagyszerű megnyilatkozása között való összefüggést csakis az időbeli együttlenség szempontjából mérlegelni. Ha báró Bánffy Dezső mellett szerencsésnek vallja magát, hogy azt az örökke emlékezetes királyi kéziratot ő el-

lenjegyezhetette. — viszont kétségtelen, hogy ezt a szerencsét jól meg is érdemelte. Elismerik és vallják ezt nemcsak politikai barátai, hanem ellenfelei közül is azok, akiknek belátását a politikai szenvedély egészen nem homályosította el. Kiténik a sajtónak egyes nyomatékos nyilatkozataiból is, amelyek hűven tükrözik vissza a politikai körök felfogását a szabadelvű part körein kívül is.

Ezekkel az igazságokkal tisztában van az ország elfogulatlan közvéleménye és ez a közvélemény most a parlamenti munka újakezdésének a küszöbén, megnyugvással láthatja az ügyek vezetését egy olyan kormány kezében, amely harmadfeleves kormányzata alatt a sikerek hosszú sorozatára jogos önértékeléssel tekinthet vissza s amely az új ülészak impozáns megnyitójaképpen érdemes közege volt az uralkodói szeretetnyilvánítás egy örökszép aktusának.

A korona és nemzet kölcsönös bizalma és mindkettőnek rendületlen bizalma a korona hű tanácsadói iránt: ime ennek a kettős jegyében készül új munkára a magyar törvényhozás.

A drágaság.

(L. I.) Ha az arany grammanak ára felfelé emelkedik; ha galambtojás nagyságot, tiszta smaragd értékét tizezrekkel sem lehet megfizetni; ha kedvezőtlen gyöngytermés idején egy füzér szép gyöngy dominiumokkal ér föl; ez csak áremelkedés vagy ritka tárgynak szokatlan nagy műértéke, de még nem drágaság. Ha párisi szabók szakkal fizettetnek meg egy jó izléssel kiállított öltözetet; vagy ha egy-egy felkapott árucikkért ma kétszer annyit adunk, mint a mennyit a szezon végével érte megkaplunk: ez csak divat, de még nem drágaság. Ha a munkás napi két vagy három forint dolgozik; ha nagy munkaidőben legalább 50%-kal kell megtölteni a munkabér átlagát: ez csak béremelkedés, terhes és nyo-

Nemsokára lejárt a levelek élete. Akkor kihullottak az emberek kezéből s lett belőlük az az út, amelyen az embereknek haladnia kellett. Az emberi élet útja. Remek, pompás utak lettek az értékes levelekből. Ezekre az utakra nyomultak a kevésbé szerencsés emberek is, hogy fölszedjék az elszórt gyöngyöket és drágaköveket. De hát ezekkel is úgy jártak, mint a levelekkel: a fölszedett gyöngyök és drágakövek némelyek kezében meg nagyobb fennyel ragyogtak, mint a porban, mások kezében pedig üvegcserepekké változtak.

Szokássá vált az emberek között megünnepelni minden új levél érkezését. Azok az új esztendők! Ebben is oly vakok voltak, hogy többször ünnepelték a haszontalan, mint az értékes levelek hullását.

Megünnepelték azt is, ha az utnak bizonyos részét meghaladták. Így tesznek a huszonöt éves házások.

Vidáman nézett vissza ilyenkor az emberek egy része az elmaradt utra, pedig annak nyoma sem volt immár mögöttük. Eredménytelen utazás! Mások elmélázva, szomorúan fordították könnyen üsző tekinetüket a végigtaposott aranyutra, amelyet oly sokan irigyeltek tőlük. Csak ők tudták igazán, mennyi fáradsággal futottak meg azt az utat s szívöknek hány vére-csöppje hullt a régi levelekre, hogy drágakövekként csillogjanak rajtuk. . . Régi leveleiken

igen sokan le nem törölhető fekete foltokat is hagytak.

Sírtak, panaszkodtak az emberek az ólomlevelek miatt. Sem értéke, sem szépsége, csak súlya volt ezeknek. Hamuszínüket nem kedvelte senki. Oh, ezek a hamuszínű, súlyos évek!

Megható látvány volt azoknak a szülőknél a csoportja, akik folytonosan azon fáradoztak, hogy gyermekeik számára az aranyleveleket szedjék föl. Panasz nélkül fogadván emiatt a maguk számára az ólomleveleket is.

Voltak, akik erőszakkal akartak elvenni valamit az időtől s harcot indítottak. De az időt senki el nem érte abban a szédítő magasságban, amelyben állt: fönn az égboltozat közepén, kezével a napot érintve.

Koronként mosolygott, mint a holdsugár a hóharmaton. Máskor gondolataiba merült s így monologizált:

— Még mozognak a felhők, még világít a nap: de előbb vagy utóbb mindenik távozik. Kezemet ott tartom a világ fájának ágai között és ha gyökeret megnyomom, haldokolva hajlik meg a büszke fa; ha pedig rálehelek, elfonnyad és levelei odasznek, mint a mulandóság hamvai.

Meghallotta ezt a gögös beszédet egy bájos leányka s fölkapzott reá. Szépsége oly tündöklő, hangja, mosolya, nevetése oly édes, oly csengő, oly szívbelopózó volt, hogy

a fűvek kibújtak a földből, a virágok kipattantak a fák ágaiból — látni és hallani őt! Még azok a levelek is, amelyek már régen lehullottak, még azok is fölragyogtak közeledésére, mint egykoron az alkonyuló nap sugarában, mint hogyha még egyszer ki akartak volna zöldülni.

— Jöjj! Csak jöjj! — hangzott mindenfelől.

Mozgás, ébredés támadt mindenütt, s a működő természet hívó szózata: „jöjj! csak jöjj!” — egymáshoz vonta a föld teremtményeit.

És jött a lány. Rózsás arcán a mosoly tünderei játszadoztak, szeméinek delejes sugarai elborították a világot s csintalan szava, mely átrezgá a természet minden tagját, fölhatott az égboltozat közepére is:

— Nem félek tőled, idő! Mert én vagyok a szerelem. Enyém a levegőégnek, meg a vizeknek is a tengere. Enyém a nap, enyém a csillagos mennybolt, enyém az egész mindenség: egyedül birom az egész világot. Nagyobb az az erő, amelyben én bízom; te csak ölsz, de én teremtek. Ha egy kicsiny szót sugva kiejtek: az ég, a föld egymást megölelik, s ha csókolok: a holt is újra éled. Szeretettel, vágyódással teljes szavaim el nem nemulnak soha, s szívből fakadva, szívet fakasztva — örökre hangzik énekem . . .

masztó, mert rendszeren áremelkedés jár a nyomában; de még nem drágaság.

Mikor azonban azért a mindennapi kenyerert, melyet tegnap megkaptunk 20 krtért, ma 40 krt kell fizetnünk; mikor a vidéki kis gazdának már ősz elején a városi piacról kell magát ellátni, ha otthon kenyereket akar enni; mikor a törökbuza vékáját 60 kr helyett forintjával árulják; mikor a pityókából 10 frt értékűt kell venni, hogy egy közepes nagyságú család kiteleljen vele; mikor egy koronáért veszen az ember olyan kilogramm húst, melynek egy ötöd része a mészáros boltjában marad, nehogy megterheljük magunkat, két ötödöt pedig otthon kell elvetni, ha jóízűen akarunk étkezni: ez már igenis drágaság.

Tehát nem a fényezés tárgyai okozzák a drágaságot, hanem azok, melyeket a mindennapi élet minden ember számára megkövetel; tehát első sorban az elelmi szerek.

Van-e ma ilyen értelemben vett drágaság? Ha a budapesti napilapok adatait olvassuk; ha halljuk a panaszokat, melyeket a fővárosi nép minden osztálya világgá hangoztat: ez elég bizonyítékot szolgáltathat.

Közelebbről érdekel bennünket az a kérdés: van-e drágaság vidékünkön vagy éppen városunkban? Ezen kérdést nem lehet egyszerűen a budapesti árakra való utalással eldönteni. A főváros gazdag és nagy vidék elelmi készletének a legjavát kapja meg. Ott a mészárosnak az az ambíciója, hogy jó hussal elégítse ki vevő közönségét; tehát ő maga is, mikor marhát veszen, nem bőrré és csontra néz s nem kereszteli borjunak az inségtől elkényszeredett pulya teheneit; a húst drágábban méri ugyan, de két annyi is ér az árucikké. Ott a piaci árakat az árucsarnokok bérletei is emelik; de a mértéktelen emelkedést korlátozza a a termelés bősége és a belőle származó egészséges verseny. A fővárosban több is a pénz; nemcsak a hivatalnokok kapnak drágasági pótlekokat, hanem a munkás is drágábban dolgozik, a kereskedő is nagyobb százalékos számot fel az árak megállapításában. És ha e mellett valami hiány vagy szokatlan áremelkedés van a mindennapi fogyasztás cikkeiben: a főváros szája, az a temérdek napilap, egyszerre bekiáltja az országot, hamarosan közvéleményt csinál, s addig jár a hatóság nyakára, míg az vagy az árak megállapításával, vagy elelmi szerek új forrásainak megnyitásával a baj orvoslásáról gondoskodik.

A mi vidékünkön kevés a termelő s így piacunk is kicsiny a város szükségleteihez képest. Az a falusi ember, akinek kevés eladni valója van, szivesebben eladja otthon az utána járó kofa-népnek, mint hogy magas vámot fizessen és amellett még fél, vagy egész napját elveszítse. A városi közönség aztán ki van szolgáltatva azon piaci kereskedőknek, kik az elelmi szereket vagy a falun, vagy pedig kora reggel éppen a piacon összeszedik és zsarolják a rájuk szoruló vevőket. Az elelmi szerek minősége pedig hústól a lisztes tejfelig nem is hasonlítható össze a főváros orvos-rendőri ellenőrzés alatt álló cikkeivel. És ha néhány mészárosnak eszébe jut, hogy látni is szomorú marhája husárát, egy vagy akár két koronáig felesigazza, ezt az együttes sarcot minden nagyobb koczkázat nélkül bátran kivetheti a közönségre. Nem is említve azt, hogy vadat és halat — ha néha elcsusznak egy jó falat — csak nagy utánjárással, többnyire Budapestről lehet, mérges árakon

megszerezni. Egy szóval piacunk a városunkban lakó népesség igényeihez képest kicsiny is, gyenge is, árai pedig — a minőség arányát is tekintve — a budapestinél is magasabbak.

A mi ezen kedvezőtlen helyzetből az ideai gazdasági év rossz eredményére esik: azon mostanában segíteni nem lehet; de talán mégis lehetne egynemely eszközökről gondoskodni, más városok példája szerint, a melyekkel piacunk forgalmát, elelmi szereink jó minőségét fokozni s közönségünk sürgős igényeit kielégíteni lehetne.

A közönség érdeke azt óhajtja, hogy a vidék termelőit, ha egyébként nem lehet, mesterséges eszközökkel is, piacunkhoz kell szoktatni. Azt meg éppen meg lehet és meg kell gátolni, hogy mielőtt a közönség rendszer napi igényeit kielégithette volna, újraelárúsító kereskedők szedjenek össze tojást, gyümölcsöt, baromfiat stb., kik azt tőlünk tova szállítják. Fogyasztási egylet alakítása, vagy a husvágás árának, mértékének és a hus minőségének hatósági ellenőrzése által korlátozni lehet a mészárosok tulkapasait.

Felkérjük azok figyelmét, kik közönségünk ezen fontos érdekeivel foglalkozni hivatvák és a kik gyakorlati érzékükkel mindenesetre még több módját látják meg a helyzet javíthatásának, hogy vegyék fel lehetőleg ezen közérdekű kérdést is gondoskodásuk keretébe.

A „Pesti Napló“ az állami tisztviselőkért.

Magyarország egész nagy tisztviselői karát igen közelről érdeklő pályázati felhívást tesz közzé a legrégebb magyar politikai napilap: a ma holnap felszázados multtal bíró „Pesti Napló“. 1000 korona pályadíjat tűz ki egy cikksorozatra, mely a magyar tisztviselői kar helyzetét tárgyalja. Alkalmat kíván adni ezzel a magyar tisztviselőknek, hogy igényeik és sérelmeik objektív feltárással maguk jelöljék meg azokat a teendőket és feladatokat, amelyek a magyar adminisztráció exact működése és az értelmiség legtekintélyesebb részét képező nagy társadalmi osztály méltó existenciája érdekében az államra és a törvényhozásra várnak.

A szempontok, amelyek a „Pesti Napló“ szerkesztőségét ebben az áldozatkész kezdeményezésben vezérlik, épp oly hazafiasak, mint igazságosak. Ezért a magunk részéről is üdvözöljük a „Pesti Napló“ kezdeményezését, melytől nemcsak magának a szóban levő kérdésnek sikeres megoldását reméljük, hanem jelentékeny előhaladást a magyar hivatalnoki karnak minden oldalról érdeme szerint való megbecsülésében. Ez irányban mindaddig maga a publicisztika is meglehetősen szűkkeblűséget tanúsított, amikor jóformán összes érdeklődését a törvények és intézmények teoretikus megalkotásának szentelte s azok gyakorlati végrehajtásával — ami a tisztviselők helyzetével szorosán összefügg — nagyon keveset törődött. E közönyösség megtörésének valóban itt az ideje most, amikor a közigazgatásnak az egész vonalon való államosításával a magyar hivatalnoki kar a maga egészében az államhatalom közvetlen rendelkezése alá kerül s mint egységes alapon szervezett testület lesz hivatva alkotni, amelyek érdekei minden lépésben összerakóznak a nagy közönség érdekeivel.

A legmelegebben ajánljuk olvasóinknak s köztük első sorban a hivatalnoki kar tagjainak figyelmébe ezt a pályázati felhívást,

s óhajtjuk a magunk részéről is, hogy annak minél fényesebb eredménye legyen.

A pályadíj, mint említettük, 1000 korona, amelyért a „Pesti Napló“ egy cikksorozatát kíván a magyar államhivatalnoki kar helyzetéről. A pályamunkáknak különösen az államtisztviselők javadalmazásáról (1893. IV.), a nyugdíjról (1885. XI. és 1892. XXX.), továbbá a köztisztviselők minősítéséről (1883. I.) szóló törvényeket kell felölelniök, illetőleg azok mily irányban szükséges módosításának kérdésével foglalkozniök s az alkotandó szolgálati pragmatika alapelveit kijelölniök.

Hirlapi közlésre szánt fejtegetésekről lévén szó, csak oly dolgozatok vehetők figyelembe, amelyek a kérdést újságba való módon, velős rövidséggel és az alaposág mellett is vonzó modorban tárgyalják. A cikksorozat ehhez képest legfeljebb 10 közleményre terjedhet s minden egyes cikk a pályakérdésnek egy-egy önálló részletével foglalkozva, magában befejezett egészet kell, hogy képezzen. A tartalom egyenlő értéke mellett a rövidség az előny.

A pályaművek idegen kézzel, tisztán és olvashatóan (csak a papír egyik oldalának felére) írva, lapszámozva, a szerző valódi nevét rejtő jelölgés levél kíséretében 1897. november 1-éig küldendők a „Pesti Napló“ szerkesztőségébe (Budapest, VI. Terezkörút 21. II.); megbírálasukat publicistákból és hivatalnokokból álló bizottság fogja végezni.

A szerkesztőség fentartja magának a jogot, hogy a pályadíjat nem nyert dolgozatokat, a szokásos tiszteletdíj mellett, felhasználhassa.

A szerző neve — kívánatra — szerkesztőségi titkot képez s a szerzőnek a jelölgés levélben kifejezendő óhajta szerint fog a cikksorozat névvel vagy név nélkül megjelenni.

Ismételten ajánljuk az épp oly érdekes, mint érdemes pályakérdést olvasó közönségünk figyelmébe.

Fővárosi levél.

Budapest, 1897. okt. 2.

Sok furcsa dolog eshetett már
A világ tarka szinpadán,
De olyan csoda, mint mi nálunk,
E földön sehol még talán.
Ki barbárnak hí ezután már,
Büszkén mondjuk rá: eh, fit donc!
Hjab, szörnyű módon emelkedett
Az ázsiai ázsiónk.

Mint búcsúhelyre jó, megy itten
Előbb egy császár, majd király —
Barátságával egyik ép ugy,
Miként a másik, megkínál.
Kiket eleddig éj fődött be,
Fölragyogott hát most napunk,
A nagy népeket megkoronázzuk
S királyainkkal mulatunk.

Oh, boldog ország ez az ország,
Mi kétség sem fér már ehhez,
S tán ki is fárad Klío, hogyha
Mindent, mi történt, följegyez —
S ha közbe szurja glossa-képen,
Hogy mily idő volt, mily csodás,
Unokáink nagy örömlükben:
Fecerint magnum áldomás.

De nem tekintve, hogy mit ír majd
Klío s a többi skriblerék,
Hogy nagyságunkról s más egyébrol
Mi minden zöldet zengenek:

A tény csak az: hogy megviseltek
A vendéglések módfelett
S ha még sokáig tartanak, tán
Kidöltünk volna, úgy lehet.

Megkönnyebbülten dobjuk sutba
Feszés, ünnepi köntösünk,
És pihenünk, míg nagy munkáinknak
Majd újra neki gyürkőzünk.
S kialudva a katzenjammer
Osztlátogatjuk józanul,
Hogy kiostálva tán a termést,
Még mennyi marad legalul.

Mert buza nipesen konkoly nélkül,
S az öröm sohsem abszolút,
A szelcsend gyakran nem hirdet mást,
Mint épen égi háborút.
S így amíg minket az örömmek
Viharja szinte elsodort,
A horvátoknál megtépázzák
A gyűlölt magyar trikoltort.

Szállok hát Önnek Majláth püspök,
Mert ime példát mondhatok,
Hogy kicsodák is voltaképen
„A magasrendű állatok”.
Ki megveti a földi embert,
Láthatja Eminenciád;
Van egy pár „magasb-rendű állat”,
Ha nem is ép egy myriád.

De másra térve: konstataódom,
Mi különben nem új dolog,
Hogy a szerencse-kerek már ma
Ha forgatják, csak úgy forog.
És minthogy már a kislutri is,
Sajna, jobb létre szenderült,
Boldog emlékü sok szép álmunk
Az Urban immár idvezült.

Sutba jut így az álomfejtő,
A Lucza-szek s a többi szek,
Schopenhauert olvassák majd
A tudós kavé-nénikék.
És grasszál majd az osztálysorsjegy,
Mert ez is jobb a semminél —
S a szerencse, ha meg nem üt, hát
A szelütéstől megkimél.

A Sándor-utca palotája
Hangos a zajtól újra már,
A honatyáknak vig csoportja
A folyosókon dallva jár,
S mi furcsa tán, de érthető most,
Nincs pártkérdés, nincs pártviszály,
Még Molnár János, az apát is,
Szent békességet prédikál.

Alvinczi Jogász.

Vegyes hírek.

— **Ő Felsége fejedelmi intézkedése**
a magyar történelem nagy emlékü férfainak
szobrokkal leendő megörökítése végett pá-
ratlan lelkesedésre gyújtotta az egész orszá-
got. Mennél több nap telik el a történelmi
eseményt képező királyi leirat közzététele
óta, az első, szinte káprázatos meglepetést,
mind jobban felváltja a legmélyebb hála a
nagy uralkodó iránt. Ez érzelemnek adott
kifejezést Budapest főváros szeptember hó
30-án, midőn a lakosság örömteljes köszö-
netét fényes világítással tüntette ki. A tör-
vényhatóságok is sietnek hódolatukat nyilvá-
nitani s üdvözölni a kormány fejet, báró Bauffy
Dezsőt. E fennkölt hangulat uralkodik vár-
megyénkben is mindenütt és bizton hisszük,
hogy a megye hazafias közönsége meg fogja
ragadni őszi közgyűlésekor a kedvező alkalmat,
hogy érzelmeit, hálateljes köszönetét
felséges Urunk, királyunk irányában kifejezze.

— **Hódolat a királynak.** Nagy-Enyed város közönsége is kifejezést ad örömeinek és hálájának a király elhatározására. A városi tanács kezdeményezésére e hó 3-án (vasárnap) estve fényes világítást rendez, mely alkalomból az összes házak ablakai megfelelő módon ki lesznek világítva s a város házán pedig Ő Felsége arcképe fog fényárban uszni. Ugyancsak másnap az összes templomokban ünnepélyes istentisztelet fog tartatni, melyen a városunkban szekelő összes hatóságok testületileg vesznek részt. Nagy-Enyed város tanácsa az ünnepnap impozánsabbá tette végett a város hazafias közönségét ismételtén ez uton hívja fel, hogy Ő Felsége iránti hála és szeretetből minél szebben világítsák ki házaikat és az istentiszteleten minél számosabban jelenjenek meg.

— **A román király átutazása Nagy-Enyeden.** Karoly román király felséges nejevel Budapestről Bukarestbe történt hazautazása alkalmából szeptember hó 30-án Nagy-Enyed város vasúti állomását is érintette, ahol az udvari vonat egy percznyi szünetet is tartott. Miután jövetelöket csak a vasúti hivatalnokok tudta, városunkból csak is az utazó közönségnek volt szerencséje a román király szalon-kocsijában gyönyörködni.

— **Vármegyénk főispánja** mult hó 30-án folytatta vizsgálati körutját és e napon a magyarigeni járás főszolgabírói iró-
dáját vizsgálta meg.

— **Hosszu kard.** Kolozsváron a napokban megtartott önkéntesi vizsgálatok alkalmából városi társadalmunk három ifju tagja tette le sikeresen a tisztvi vizsgálatot, amidőn is az ifjak már hosszu kardal tértek vissza családjuk körébe. A vizsgázottak: Bihar Béla, Nagy Samu és Röder Geza, teny-
legesítették magukat, míg ellenben Nagy Samu, mint végzett jogász, az ügyvédi pályára lép.

— **Kinevezés.** Gróf Majláth Gusztav erdélyi püspök Butyka Sándor püspöki titkárt, jelen állásában való meghagyása mellett, a borbándi esperesplebánosi állásra nevezte ki.

— **A megyei igazoló választmány** f. évi október hó 2-án delelőtt 10 órakor a legtöbb adót fizető megyei bizottsági tagok 1898-ik évi névjegyzékének megállapítása s az esetleg ez ideig beérkező felszólamlások tárgyalása végett gyűlést tartott a vármegyeház kis termében.

— **A nagyenyedi torna-egyesület** t. tagjai ezennel értesítettnek, hogy a torna-
órak f. évi október hó 4-ikétől kezdődőleg minden hétfőn és csütörtökön este 6—7-ig tartanak. Mivel az új tornacsarnoknak és szereinek lehető kimélese végett poros vagy éppen sáros lábbelivel gyakorlatokat végezni nem lehet, felkértenek a t. tagok, hogy megfelelő tornaruhával jelenjenek meg a gyakorlatokra. Együttal felhívjuk városunk intelligens ifjuságát és különösen a tisztviselőket, tanítással foglalkozókat, hogy men-
nél nagyobb számmal pártolják az egyület; erejük fejlesztése, testük edzése, szellemük frissítése bőségesen visszafizeti azt a kis áldozatot és fáradságot.

— **A „zöld püspök.”** Majláth püspököt tisztelte meg ezen találó czimrel pár nap előtt a „Budapesti Hirlap”; hogy megtiszteltetésnek veszi-e a főpásztor, azt nem tudjuk, de hogy találó, azt készséggel aláírjuk. Napok óta tele van a sajtó a közepkori sötét szellemeket felidéző azon

vezésével, melylyel Paál Géza brassói tanárt sújtotta (reméljük, nem következmények nélkül) és a sajtónak számottevő része egyetért abban, hogy ez nemcsak középkori felfogásra valló brutális cselekedet, hanem a fentálló törvényeknek lábbal tiprása! Ezen felfogáshoz mi is testtel, lelekkel hozzájárulunk és sajnálatunkat fejezzük ki, hogy ezen sötét és törvényellenes nevet cultiválása épen szabadelvűségéről és vallási türelméről híres vármegyénkben burjázott fel!

— **Városunk szebb világítására** kétségtelenül csak a jövő században lehet alaposabban gondolni, midőn a villany s meg az ennel is szebb acetylen, ez a pompás új világító anyag, olcsóbban lesz előállítható. Addig melegekszünk a petróleum-lámpákkal is, ambar nemely lámpa csodálatosképpen kétszer, háromszor is kigyullad egy év alatt. De azt már csakugyan kérnünk kell, hogy világosságunk terjedése ne járjon együtt okvetlenül házfalaink rongálásával. Prometheus modern, de valóban egyszerű utódai ugyanis oly rövid és oly simplex létrákkal vannak ellátva, hogy hiába szegezünk fel a falra a lámpa mellé védő deszka-lapot, ők oda támasztják a pusztá falhoz létrájukat s teljes nyugalommal furják, törlik, rontják a létra fokával, úgy, hogy vagy el kell tiltani házunknál a lámpagyújtást, vagy folytonosan reparálni kell a csunya falat, csak azért, hogy már a következő nap ismét lássuk az éktelen rontást. Kérjük az igen tisztelt rendőrséget, szíveskedjék megfelelőbb létrákkal látni el a különben igen érdemes lámpagyújtókat mielőbb.

— **Ujczok bevonulása.** A kolozsvári 21-ik honvéd gyalogezred Nagy-Enyeden állomásozó 2-ik zászlóaljához tartozó és 2 évi fegyvergyakorlatra behívott ujczok e hó 6-án fognak bevonulni, amikor is a bemutatás megtörténte után megkezdődik a 8 hetes fegyvergyakorlat s ennek bevégezte után pedig az altisztvi iskola fogja kezdetét venni.

— **Figyelmeztetés.** Nagy-Enyed város közönsége ez uton is értesítettik, hogy a városi legtöbb adót fizető képviselők névjegyzéke a városi tanácsi irodában közszemlélre ki van téve és az érdekeltek által a hivatalos órák alatt bármely napon betekintethető.

— **A rendőrség figyelmébe.** A nélkül, hogy valami nagy eredményét látnók, tapasztalók, köteleességünkhöz képest olykor-olykor felhívjuk egy és másra fent jelzett hatóságunk figyelmét. Pár hó előtt már zengettünk egyet mást a Várszeg-utcában dűledező Ambrus-féle házról — 29. szám — persze eredmény nélkül. Ezt a kérdést tehát nem bolygatjuk, utóvégre ha valaki az öngyilkosságnak azon nemét választja, hogy saját házával agyonüttesse magát, ez lehet különös guszttus, de hát az ő dolga. Ahoz azonban már a szomszédságnak is van valami köze, tűzrendészeti szempontból, hogy ebbe a rozoga viskóba egy idő óta egy asztalos ütötte fel műhelyét, kitéve a tűzveszedelemnek az egész szomszédságot. Ezt a műhelyt ajánljuk tehát a rendőrség jóakaratu figyelmébe, mert alig hisszük, hogy az megfelelőhessen a tűzrendészeti kívánalmaknak.

— **Népfelkelőink figyelmébe.** Nagy-Enyed városában lakó és tartózkodó népfelkelőket ujjal is ismételtén felhívjuk, hogy e hó 6-án (szerdán) d. e. 8 órakor a városi főjegyzői irodában tartandó ellenőrzési szemlén jelenjenek meg, mert az iga-

zolatlanul távolmaradók szigorúan fognak büntettetni. Kiknek jogukban van írásban jelentkezni, azok bejelentési íveket díjmentesen nyerhetnek a városi főjegyzői irodában.

— **Székely fiuk ügye.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara szeptember 29-én tartott ülésében a másodtitkár bejelentette, hogy a kamara szeptember 18-án ipari és kereskedelmi kiképzésre 302 székely fiút helyezett el és pedig Marostordamegyéből 109-et, Csikmegyéből 116-ot, Háromszékmegeből 25-öt, Udvarhelymegeből 16-ot, Kisküküllőmegeből 16-ot, és Torda-aranyosmegeből 20-at. A fiuk 40 városban osztattak szét. Legtöbb ment Budapestre, Szentésre, Győrbe, Iglóra, Orosházára, Csabára, Nagyváradra és Kecskemétre. Tauszik B. Hugó kamarai elnök a jelentéssel kapcsolatban indítványt tett egy segély-alap létesítése iránt, melyből a szülőföldre visszatérő és ott letelepülő székely ifjak segélyezettének üzletük megkezdéséhez a legszükségesebb szerszámok és anyagok beszerezhetése céljából. Az életrevaló indítványt a kamara egyhangú lelkesedéssel elfogadta és megbizta egyidejűleg az elnökséget, hogy az alap létesítéséhez társadalmi úton széles körben mozgalmat indítson. Ez alap létesítésével voltaképp a kamara azt óhajtja elérni, hogy a kellő szakképzettséget nyert ifjak egy része a székelyföldre visszatérjen és a székelység életerejét erősítse. A kamara végül kimondotta, hogy jövőben az erdélyrészi városokba is nagyobb számmal fog székely ifjakat kiképzés végett közvetíteni.

— **Állandó kiállítás** nyílt meg Budapesten a városligeti iparszarnokban. A kiállítás nyitva van: délelőtt 9—12, délután 3—7 $\frac{1}{2}$ óráig, az esti órákban villamos világítás mellett. Délután 5 óráig szabad bemenet, azontul belépődíj: 20 fillér. A Magyar Kereskedelmi Múzeum állandó kiállítása és gyűjteményei az iparszarnokban: I. Bányatermékek. II. Építési anyagok, szobrászati munkák. III. Vas- és fémipar. IV. Gépek, szerszámok, műszerek. IVa) Állami gazdasági gépkísérleti állomás. V. Járnyűvek. VI. Faipar. VII. Bőripar. VIII. Agyag- és üvegipar. IX. Vegyészeti ipar. X. Papír- és sokszorosító-ipar. XI. Élelmi iparezkek. Szeszies italok. Ásványvizek. XII. Fonó-szövőipar. XIII. Ruházati ipar. XIV. Hangszerek. XV. Vegyes ipar. XVI. Butoripar és lakberendezés. XVII. Háziipar. XVIII. Ipari szakiskolák készítményei. (Szervezés alatt.) XIX. Malom-modellek. XX. Keleti mintatár. XXI. Kereskedelem-történeti múzeum. Szakkönyvtár és olvasóterem. Londonban beszerezett angol butorok időleges kiállítása. (A londoni butorok előjegyzés mellett eladók.)

— **A „Zenélő Magyarország“** zongorazenemű-folyóirat október elsői XIX. füzeté következő érdekes zeneműajdonságokat közli: 1. Langer Viktortól 2 szép magyar dalt: „Oda fenn csillagos“ és „Hej megverte“ címmel. 2. II. Vilmos német császár nagyírhú szerzeményét „Dal Aegirhez“ magyar és német szöveggel. 3. Ivánfy Iván „Cserebogár“ indulóját s végül 4. Wilm Miklós „Rózsálgosban“ című bájos szalondarabját. Minden füzetben ily gazdag tartalommal jelenik meg e már oly közkedvelt zenemű-folyóirat. Egy-egy füzet mindenkor 10 oldalon a legszebb s legsikerültebb divatos zeneajdonságokat hozza, negyedévben a füzet 60 oldal zeneművet ad 1 frt előfizetésért. Előfizethetni a most októberrel megújuló IV. évfolyamra

esakis a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalában Bpest, VI. Csengery-utca 62a, honnan mutatóvényszámot kívánatra ingyen és bérmentve küldenek.

— **Az osztálysorsjáték.** Szeptember 29-ével a kislottó Magyarországon megszűnt és az osztálysorsjáték modern és kipróbált intézménye lépett helyébe. A m. kir. szab. osztálysorsjáték, melynek hivatalos játékterve mai számunkban közzé van téve, az aránylagos kis betétekkel szemben kedvező jutékeseleyeket és nagy nyereményeket nyújt. A kibocsájtott 100000 sorsjegy közül 6 osztályba osztott 50000 nyeremény húzódik ki.

— **Ouida,** a hírneves angol író, florenzi magányában egy új regényt írt, mely bombaként pattant az angol előkelő társadalomban, annak pénzszomj okozta modern elfajulását maró guynnyal és keserű megvetéssel ostorozva. A magyar olvasóközönség nagy és igaz élvezetet fog e regényből meríteni s hálával fog adózni az Athenaeumnak, mely azt az Athenaeum Olvasótárában: olcsó áron kiadta, mert soha még társadalmunk korcs kinövésének ilyen kézzelfoghatóan kidomborodó képét nem adta, mint Ouida „A Massarene család“ című szenzációs regényében, mely ríktó színekben festi a modern társadalom tánczát az aranyborjú körül, a pénznek ama mindenható hatalmát, mely előtt mindenki meghódol és amely glóriát szó annak a feje körül, aki bírja, akármily ocsmány módon szerezte is légyen. „Non olet“, ezt a jelszót látjuk az angol arisztokraczia zászlójára kitzve és e jelszóhoz híven Anglia dícső családfája, de anyagi javakban szükölködő nemessége, amely dolgozni szégyel és csak élvezni kíván, mint a darázsereg a mézes-csuprot rajongja körül a kincsaranyban bővelkedő szerencsét; hízzeleg gyengének, szemet huny hibáinak, erényként dicsóiti bűneit, és tányérnyaló meghunyászkodással hódol meg a nábob minden szeszélyének. Az aranybálvány pedig, a legalsóbb néposztály faragatlan durva fia, kiben egyetlenegy erő van csak hatalmasan kifejlődve: a vagyonszerzés veleszületett ereje, kincseinek magas talapatáról cynikus megvetéssel tekint le a lábai előtt leboruló társadalomra, melynek urául és isteneül tudja és érzi magát. Szinte démoni a pénznek ama ellenállhatatlan ereje, mely őt egyre feljebb és feljebb sodorja szédítő magasságba; akárcsak a nemrég oly tragikus véget ért Barnato parancsoló alakját látóknak magunk előtt kidomborodni a regény hőseiben, kinek épp abban a perczen, midőn hatalma tetőpontján áll és midőn ambíciója beteljesülésében gyönyörködhetnék, azt mondja a halál legfelsőbb törvénye, melyet ő tagadott: Elég. Hanem a pénz hódító hatalmának, a penzarisztokraták fennhéjázó gőgének e modern társadalmunkat jellemző, művészeti ecsettel festett képből engesztelő igazságszolgáltatásképp domborodnak ki a materialista kor eszményi gondolkodású képviselői. Az ősök minden évszázados erényével bíró igaz arisztokrata és a dús gazdag plebejus származású nő, aki a nép nemes erkölcsi jellemét megtestesítve, arra készíti a gőgös patricziust, hogy kalapot emeljen a lenézett plebejus előtt és beösmérje, miként nem rang és születés, hanem csupán a lelki nemesség az az egyetlen született arisztokraczia, mely minden társadalmi különbséget áthidalva szoros rokonságba fűzi össze a fenkölt gondolkodású, kiváló jellemű embereket. Ez az örök igazság jegeztesedik ki szembeötlőn Ouida e

legújabb művéből, újabb tanúságot téve arról, hogy a legnaturalisztikusabb irodalmi remekműnek is az eszményi felfogás adja csak meg ama igaz és maradandó becsét, melylyel a híres angol író e kiváló alkotása méltán dicsekedhetik. A könyv Cserhalmi Irén fordításában jelent meg az Athenaeum Olvasótárában. Ára három kötetbe kötve 1 frt 50 kr.

Közgazdaság.

Szólószeti tanulmány-ut.

(Folytatás.)

A Jálics-féle gazdaságban a kezelés és személyzet a következőleg van beosztva: A pénztárt és mezőgazdaságot kezeli 1 ispán, a szőlőt és szőlószeti számadásokat kezeli 1 szőlószeti intéző. Ezen kívül alkalmaztatik: 1 munkavezető, 4 vinczeller, 2 előmunkás, 1 gazda, 4 béres, 8 kocsis, 3 tehénész, 2 hónapos cseléd, 1 kovács, 1 faragó, 1 kertész. A 4 vinczeller egyszersmind mint felesketett hegyőr tesz szolgálatot.

A Jálics-féle 200 holdas homoki szőlő mellett terül el a birtok mezőgazdasági része, hol a szó szoros értelmében intenzív gazdaság folytattatik. Megfelelő állat-állomány tartatik a kellő trágya-produkcióval. — Ily gazdálkodás mellett a szántók, nemkülönb a szőlő rendszeres trágyázásban részesítettnek, amely eljárás nélkül bizony a homokon oly bő termést, mint amilyet ottlétünk alatt láttunk, máskülönb elérni nem lehetne.

A szőlő must-termése a fehér boroké 20—25 frt, a vörös boroké 20—35 frtért á htl. értékesítettik. Az idei évben a peronoszpora ellen 5-ször permeteztek.

III. A tanulmányozó társaság szeptember hó 13-án a déli vasut budai indóházából a dunántúli vármegyék (Fehér, Somogy, Zala vármegyék) rekonstruált szőlőinek megtekintésére indult. A vonatról alkalma nyílt megtekinteni Székes Fehérvár szőlőit, amelyek mind immunis homokba vannak ültetve. A város területén 1000 holdon felül van homoki szőlő, 5—10 m. holdas parcellázott szőlők, nagyobb részét 7—8 év óta telepítették. A legelső telepítés a homokban eme vidéken 1889-ben vette kezdetet.

Lepsényel éri el a vonat Balatont, mely mellett halad Siófokig, hová d. e. 9 óra 53 perczkor érkezünk meg. Egy órai időnk levén a hajónak Balaton-Füredre való indulásáig, eme időt a fürdő és park megtekintésére használtuk fel.

10 óra 45 perczkor készen állott a külön hajó, az impozáns „Baross“, melyen helyet foglalva a társaság, megindultunk Balaton-Füredre. Hűvös szel süvített keresztül a magyar tengeren, hajónkat a zajos hullámok erősen ringatták és a gyengébbek örömmel vonultak le a kajútbe, hol szabad volt a Bihari-csöndes, no meg a kaláber. A 14 kilométer hosszú utat a Baross alig egy óra alatt tette meg és 1/2 12 órakor Balaton-Füreden voltunk.

Itt a zalavármegyei gazd. egyesület képviselőiben Tarányi Ferencz nagybirtokos, Pokorny Frigyes tihanyi apát, Hertelendy Ferencz és Dobránszky Péter birtokosok fogadták a társaságot.

Délután 2 órakor kocsikon a balatonfüredi és csopaki szőlők megtekintésére indult a tanulmányozó társaság.

Legelőször a Dobránszky Péter szőlőjét tekintettük meg. A szőlő nagysága 6 $\frac{1}{2}$ holp

(10432 □ öl) rekonstruált szőlő amerikai ojtványokon. A régi szőlőt a filloxera teljesen elpusztította. 1896-ban lett betelepítve gyökeres, fás ojtványokkal, tehát két éves ültetés és ott letünk alatt igen sok töken termés volt. 1898-ban — ily eredmény után — a birtokos teljes termést vár. A sortávolság és tökek távolsága 1 m. 1:25 cm. A talaj trachit-elmalás, itt-ott klorotikus tökéket is láttunk, de jó trágyázás mellett eme jelenség el fog tűnni.

Daczára a filloxera pusztításának Balatonfüred környékén a szőlő-talajok rendkívül drágák. Így a Dobránszky-féle szőlő 1200 □ öle 2500 frtert vásároltatott a tulajdonos által.

A füredi hegyből a csopakiba mentünk át. Itt megnéztük Kovács Antelnek sziatén amerikai alanyon rekonstruált szőlőjét, mely 5 m. hold nagyságú és zöld és fás ojtványokkal van beállítva. A zöld ojtás a százados baranyai zöld ojtás, amely az egész Dunántul, mondhatjuk, feltétlenül el van fogadva. Úgy a nagy, valamint a kis szőlő-birtokok csak a baranyai zöld ojtást kultiválják és az ök állításai szerint nem is hajlandók azt mással felcserélni. A fás ojtás a már általánosságban elfogadott Richter-féle angolnyelvi párosítás szerint történik.

A csopaki hegyben megtekintettük a Révész-féle 10 m. holdas, 1889-ben telepített szőlőt, amely nem forgatott talajba lett telepítve, épen azért a gyenge vegetáció szemebe ötlő.

Dr. Palotay Ferencz 10 h. 800 □ öl területű szőlőjének megtekintése azon benyomást tette reánk, hogy a talajhoz mérten nem voltak megállapítva az alany-fajták, s bár dus, mely, kövér agyag-talaj, az amerikaiak nem vegetálnak benne kellően.

Ugyancsak Csopakon láttunk szén-kéneggel fenntartott szőlőt is, — a Dergez-féle — de a szénkénegéssel kezdenek mindenütt abban hagyni és a birtokosok maguk is elismerik, hogy a szénkénegés nem sokat ér.

Csopakon még két nagyobb szabású rekonstruált — a Freystädler lovag és Tarányi-féle — szőlőt tekintettük meg, melyeket a jövő czikkemben fogok érdemök szerint ismertetni.

(Folytatása következik.)

Piaczi árak.

Nagy E. yed, 1897. szeptember 30.

Buza legjobb	1	véka	1-70
" közészerü	"	"	1-60
Kétszeres legjobb	"	"	1-50
" közészerü	"	"	1-40
Rozs legjobb	1	"	1-30
" közészerü	"	"	1-20
Zab legjobb	"	"	-50
" közészerü	"	"	-45
Kukorleza (tengeri) idej	"	véka	-75
Burgonya idej termés	"	"	-55
Széna legjobb	egy szekér		4-6.-
Szalma legjobb	"	"	2.-
Bikkfa 1 köbm. keresztirakás nélkül, 1 m. hosszú			3-50
Cserfa 1 " " " " " " " " " "	1	"	2-50
Tölgyfa 1 " " " " " " " " " "	1	"	3.-
Faszén kemény	egy hektoliter		1-70
Marhabús	1 kilogramm		-40
Sertéshus	"	"	-48
Szalonna	"	"	64-72
Disznósír	"	"	-80
Yöröshagyma	"	"	—
Fokhagyma	"	"	—

C s a r n o k.

Virrasztok gyermekeim felett . . .

Csendes a világ. Az éj befedte szárnyával a földet, mint a jó tyúk kicsiny csibeit.

Az esti szellő alig lengeti a fák leveleit. A hold most eltűnve, majd előbukkanva uszkál a felhős égen, mint kis csónak a hullámos tengeren.

Mihály Ferencz megvacsoráztatta gyermekeit s sorra levetkezett és lefektette őket. Ugy betakargatta, úgy megcsókolgatta mindeniket, mintha örökre bucsuzni akarna tőlük.

— Aludjatok édes kicsinyeim. Az Ur lelke örködjek és virrasszon felettetek.

Azután bement beteg feleségehez a másik szobába, hol halványan égő mécsvilág terjesztett a homályban gyenge fényt.

Oda hajolt alvó neje fölibe. Hallgatta lélegzetét. Megtapogatta forró homlokát.

A beteg felebredt az érintéstől s melyen felsohajtott.

— Mi van a gyermekekkel Ferencz? — volt első kérdése. — Adtál-e nekik vacsorát? Lefektetted-e őket?

— Velök már elvégeztem mára mindent. Csak te vagy még hátra, édesem. Van-e szükséged valamire? Adjak-e orvosságot?

— Most nem kell semmi. Nagyon álmos vagyok. Feküdj le te is. Majd, ha felebredek, szólítalak.

A férfi csókot nyomott felesége homlokára s azonnal hozzálátott a lefekvéshez.

A beteg a fal felé fordult. Még egyet sohajtott és elaludt.

*

Az ég megváltoztatta arculatát. A hold fénye nem rezgett a fák levelein. Fekete felhők toltak a láthatár fölé s tompa moraj verte fel az alvó éj csendjét.

— Ki az? Mi kell? Az ember még nem is alhatik becsületesen. Vagy az egyiknek, vagy a másiknak mindig van valami baja — mormolta haragosan a szeredai doktor.

A szél nyögve, jajgatva haladt a fák ágain keresztül s merészen hajgálta le a fedelekről a cserepet.

— Ki az? Mi kell? Kérdelem még egyszer — kiáltotta a doktor ur mérgesen.

— Én vagyok, kérem szépen. Beteghez akarom hívni.

— Nincs még meghalva? — puhatolózott a doktor ur, nehogy fáradsága hiábavaló legyen.

— Nincs és nem is akarom, hogy meghaljon — felelt a kérdező.

— De mikor én adtam a maga betegnek orvosságot . . . Mondja csak, miért háborgat engem? Ha elfogyott: reggel megint adok. Addig úgy sem késő, ha még életben van.

— Jaj, de hogy nem késő, de hogy nem késő! A válság éppen az éjjel, vagy a holnapi napon áll be s én nem tudnám a lelkesen elviselni, hogy a kezeim közt muljék ki. Ki tudja, vajjon nem halt-e meg eddig!? Siessünk az Istenért! . . . Siessünk! . . . Amit kér a doktor ur, azt fizetek, csak épen jöjjön.

— De ha olyan válságos helyzetben van a betege, miért nem jött nappal? Hátha most azért se mennek!?

— Éppen azért nem jöttem. Az ilyen beteget egy pillanatra sem lehet elhagyni. Éjjel-nappal mellette voltam és gondoztam, nem mozdultam volna mellőle egy világgért. Most egy kissé elcsendesedett s ez alkalmat arra használtam, hogy ide jöjjelek. Azután ott vannak gyermekeim, kik most teljesen az én gondjaimra vannak bízva. Ezeket sem hagyhattam el, míg le nem fektetem őket. A istenre kérem, doktor ur, jöjjön hamar, mert nincs elveszteni való időnk.

A szél alább hagyott kissé zugásával. A doktor ur lámpát gyújtott és öltözködni kezdett.

Mikor kilépett ajtaján és bele nézett a sötét arcu éjszakába, megint megbikaesolta magát.

— Az éjjel zivatar lesz s én zivataros időben nem megyek.

— Az isten gondot visel a zivatarban is. Jöjjön, az ő szent nevére kérem.

— Megmondtam, nem megyek. Menjen a másik doktorhoz, aki most jött Bécsből. Az lehet, hogy elmegy, de én nem kockáztatom egészségemet senki fiáért.

Ezzel a doktor ur becsapta maga után az ajtót s nyugodt lelkiismerettel visszafeküdt puhapárnás ágyába, mely sokkal melegebb volt, mint az a szél, mely ajtajában arcát megcsapta.

*

Vakító villámsugár cikázott az éjen keresztül. Az ég nagyot dördült s megreszkettette a levegőt, jelentve, hogy neki az éj némaságában is lehet zivataros álma.

— Ferencz! Ferencz! — suttozta inkább, mint kiáltotta a beteg nő. — Alszol-e? Oh Istenem, milyen boldog, aki egészséges . . . Még a zivatar se veri fel álmából . . . Ha nem alszol: jer ide ágyamhoz, mert félek. Adj egy kis orvosságot is, hadd enyhítssem meg ajkamat, mely a láztól kiszáradva ég.

Egy villámsugár megint megvillant az égen. A mennydörgés most még jobban megrázta az alvó világot. Az eső sűrű cseppekben zuhogott alá a ház fedelére s perc alatt felmosta az utcák porát.

— Ferencz! Nem hallod? — ismételte az asszony kérdését. — Te sohasem szoktál ily mélyen aludni. Nem értem mostani álmodat. Ferencz! . . . Ferencz! . . . Ferencz! . . .

Semmi hang, semmi felelet. A beteg asszony felkarjára könyökölt s egy tekintet vetett az ágyra, melyben férje aludni szokott.

A mécsvilág kétes fényénél semmi bizonyost nem láthatott. De azért úgy tetszett neki, mintha az ágy üres lenne.

— Nincs itthon? De hiszen az estve itthon volt, beszélt velem. Ő látta el a gyermekeket vacsorával s mint mondá, le is fektette őket . . . De hát akkor miért nem felel? . . . Ugy kell lenni, hogy nincs itthon . . .

A beteg nő e gondolatnál összerázkodott. Szívét úgy elfogta valami, hogy pár percig még lélegzeni is alig tudott. Kialtani próbált, de a hang torkán akadott. Fel akart kelni, de ereje megtagadta a szolgálatot.

Néhány percnyi hasztalan erőlködés és kínos vergődés után végre sikerült az, ami különben nehezen sikerült volna.

Az a gondolat, hogy őt egyetlen támasza, jó férje, ki hozzá mindig hű volt, most, nehéz betegségében elhagyta, sőt elhagyta nemcsak őt, hanem kis gyermekeit, a házat, az egész jószágot — ez a gondolat visszaadta erejét és kiemelte ágyából.

Tántorogva bár, de oda ment férje ágyához s miután azt végig tapogatta: lerokadt erőtlennül reá.

— Istenem, istenem, hová lett Ferencz, mi történt vele . . . ? Bizonyosan megunta az életét mellettem s vagy elszökött, vagy elpusztította magát . . . ! De ha engem el is hagyott: hogy hagyhatta el azokat a gyermekeket, kik most egyedül az ő gondozására vannak hagyatva . . . ? Mivel érdemeltük ezt meg tőled édes, kedves férjem . . . ? Mi volt az az ok, ami elszakított tőlünk . . . ?

A szegény asszony könnyei végre megered-

tek s mint sziklacsermely a völgybe, sebesen rohantak alá két halvány arczán.

— Gyermekeim, édes gyermekeim! Mi van és mi lesz veletek . . . !

Az ágyról, hová a férje elvesztése fölötti fájdalma leverte, nagy nehezen felállott. A kis mécsvilágot kezébe vette s kiindult a másik szobába gyermekeihez.

Mindenik ágyat sorra járta, mindenik gyermeket meg-megcsókoltatta. Azok aludtak s aluvásuk édes, álmuk boldog volt.

— Most már nem szabad meghalnom, mert én vagyok mindenetek a világon . . . Eddig nem is gondoltam a halálra, mert tudtam, hogy lesz, aki gondotokat viseli, de ha én meghalok, mi lesz veletek? Nem . . . nem . . . nem halok meg, mert nektek szükségetek van reám! Uram, irgalmazz nekem és e szegény gyermekeknek! . . .

Ezzel előkereste ruháit, mik betegsége alatt el voltak közeléből vive. Felöltözött gondosan s leült egy székre, hogy alvó gyermekei felett virrasszon. Fájdalom és kétség fogta el mindegyre kebelét, de azért most nem érezte magát oly gyengének, mint előbb volt. Az anyai szeretet hatalma meggyőzte a halált.

Az ég nem dörgött. A villám nem cikázott. Az eső nem zuhogott. A zivatar elült.

Nyájas holdfény lopta be magát az ablakon s diacsugárral vonta be a gyermekei felett virrasztó beteg anya arczát. A csillagok szeliden fénylettek. A fülemile csattogó énekét gyors szárnyakon vitte magával a csendesen fujdogáló szellő.

— Hát te mit csinálsz, édes beteg feleségem! — kiáltotta az ajtóból az elveszettek hitt ferje, ki atázva-fázva a szeredai új doktorral e perczben érkezett meg.

— Virrasztok gyermekeim felett . . . ! S nem vagyok már beteg . . . !

—s—r.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágy részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágy részvénytársaság könyvnyomdájában.

727—1897. szám b. v.

Arverési hirdetemény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíróság 4466—7356 897. számú végzése által nagyenyedi lakos Cserevény Mátyás végrehajtó javára tövisi lakosok Stuzek György és neje Tomacsik Paulina ellen 400 és 450 frt tőke, ennek számitandó 6% kamatai és egyéb törvényes járuléka követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 816 frt 50 kr-ra becsült lovak, hákok, esengetyűk, szekér és különféle bolti áruczikkék, u. m. fejzevaló kendők, abroszok, kötények, kartonok, oxford, szöttes, parohet, gyolcsok stbbél álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 7440—1897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Tövisen a piacztér 341. haz. sz. alatti udvaron leendő eszközésére 1897. évi október hó 14-ik napjának d. e. 9 órája batáridőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Enyeden, 1897. évi szeptember hó 25-ik napján.

Gajzágó Simon,
kir. bir. végrehajtó.

1243 1—1

Szám: 4048—897.

Pályázati hirdetemény.

Alsófehér vármegye marosújvári járásában az ispánlakai körjegyzői körben Elekes község székhelyi rendszeresített, 400 frt fizetés, 40 frt szállásbér

és 24 frt irodai átalánnyal egybekötött segédjegyzői állás betöltendő lévén, felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket és az 1883. évi I. t. cz. 6 §-ában előirt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó év október hó 13-ig nyújtsák be.

A megválasztandó egyén Elekes és Oláh-Tordos községekből alakított anyakönyvi kerületben a születési és elhalálozási, valamint a házassági anyakönyvek önálló vezetésével fog megbízatni, egyebekben pedig az ispánlakai körjegyző felügyelete alatt fog állani.

A választást f. év október hó 14-én d. e. 9 órakor Ispánlakán, mint a kör székhelyén, fogom megejteni.

A marosújvári járás főszolgabírójától Maros-Ujvárt, 1897. szeptember 29-én.

Böjthe Kálmán

1242 1—3

főszolgabíró.

Szám 5425—1897.

Arverési hirdetemény.

A Remete, Ponor, Mogos és Kisgyógyapatak községek birtokos közönségének tulajdonát képező és Remete község határára a „Doszu Blidaruluj“ nevű dülőben fekvő 70 kat. hold átlag 90 éves, 16000 ürköbméterre becsült bükk tűzifa a folyó évi október hó 4-én d. e. 10 órakor a helyszínen tartandó írás és szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

A letarolandó erdő a tövisi vasuti állomástól 20 kilométernyire, a 10 kilométernyire usztatásra a rendkívül olesón berendezhető tövisi patak mellett fekszik.

Az árverési és szerződési feltételek a nagyenyedi járás szolgabírói hivatalánál Nagy-Enyeden a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kikiáltási ár ürköbméterenként 50 kr, bánatpénzül a kikiáltási ár 5%-a, vagyis 400 frt teendő le.

Nagyenyedi járás főszolgabírájától.

Nagy-Enyeden, 1897. szept. 25-én.

Szász József,

1235 2—2

főszolgabíró

Vizsla

„Treff“ névre hallgat, barna, foltos, bak, szept. 23-iki hetivásáron elveszett. A megtaláló jelentkezzék a tulajdonosnál, hol illő jutalomban részesül. Dunst Gyula M.-Ujvárt.

1236 1—2

Arverési hirdetemény.

Alólirt igazgatóság közhírré teszi, hogy 1897. október hó 10-én délelőtt 8 órakor az igazgatóság irodai helyiségében (Magyar-uteza 42. szám) 5315 liter különböző évjáratu bor fog nyilvános árverésen eladatni.

A borok 8 tétel alatt fognak árverés alá bocsáttatni s az árverezők tartoznak az illető tétel alatti bor kikiáltási árának 5%-át bánatpénzül előre letenni.

Az árverezés előtt megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatnak.

A m. kir. vinczellériskola igazgatósága.

1233 2—3

Eladó birtok.

Alsó-Fehérmegyében a tövisi vasutállomástól 10 percz távolságra fekvő Diód községben 300 k. holdas tagosított, eddig házilag kezelt birtok eladó. Gyönyörű lakás, kitünő levegő, kitünő gyümölcs és szőlőtermő hely.

Értekezhetni Gaal Béla tulajdonossal Diódon, u. p. Tövis.

Ügynökök nem díjaztatnak.

1229 4—4

Torda-Aranyosmegye

(torozkói járás)

Alsó-Szolcsva és Felső-Podsága egymás mellett fekvő községek határában levő

PÁSKA SIMON

alsó-szolcsvai lakos tulajdonát képező

2500 hold területű

bükk erdejében

az idei bő makktermés berbe fog adatni.

Az erdő állami és viczinális közközlekedési utak mellett fekszik. — Berbe venni szándékozók a tulajdonossal értekezhetnek. Posta, távirtda hely: 1241 1—1

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényesen megengedett sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára, foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok a „Confidentia“ ezimen Eckstein hirdetési irodájába Budapest V., Fűrdőutca 4. szám intézendők.

2—5

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium, ellenőrző közegei útján, az Első magy. kir. szabad. Osztálysorsjáték I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgáltatta, azok a fölarusítóknak elárusítás vegett kiadattak.

A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:
A magyar királyi szabadalmazott Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.
100,000 sorsjegy, 50,000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1897. november 11. és 12.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1897. december 10 és 11.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1898. január 4. és 5.		Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1898. január 26. és 27.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1898. február 16. és 17.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1898. március 9-től ápril 6-ig				
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1.000,000 korona				
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	Nyeremény	1 á	600000	600000	
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	30000	1 á	30000	Kor.	1 á	400000	400000	
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	20000	1 á	20000	nyer.	2 á	200000	200000	
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	15000	1 á	15000	nyer.	1 á	100000	100000	
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000	3 á	10000	3 á	10000	nyer.	1 á	60000	60000	
5 á	1000	5 á	2000	5 á	5000	5 á	5000	5 á	5000	nyer.	1 á	40000	40000	
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000	8 á	2000	8 á	2000	nyer.	2 á	20000	20000	
30 á	300	20 á	500	10 á	1000	10 á	1000	10 á	1000	nyer.	1 á	100000	100000	
50 á	100	60 á	300	70 á	500	70 á	500	70 á	500	nyer.	1 á	60000	60000	
2900 á	40	3900 á	80	4900 á	130	3900 á	170	3900 á	200	nyer.	1 á	40000	40000	
3000 nyer.	Kor. 240000	4000 nyer.	Kor. 477000	5000 nyer.	Kor. 898000	4000 nyer.	Kor. 934000	4000 nyer.	Kor. 1061000	nyer.	2 á	30000	60000	
Bevétel		M E R L E G		Kiadás						480 nyeremény közül utólagos kihúzott kapj a jutalomdíjat		2 á	20000	60000
100000 sorsj.	I. oszt. á	10	1000000	3000 nyerem., I. osztály	240000							20 á	10000	200000
97000	II.	18	1746000	4000 " II. "	477000							50 á	5000	250000
93000	III.	30	2790000	5000 " III. "	898000							400 á	2000	800000
88000	VI.	38	3344000	4000 " IV. "	934000							720 á	1000	720000
84000	V.	30	2520000	4000 " V. "	1064000							1000 á	500	500000
80000	IV.	22	1760000	30000 " VI. "	9550000							27800 á	200	5560000
			Korona 13160000		Korona 13160000							30,000 nyer. és díj	9.550,000	

Az I. osztály huzása 1897. november hó 11. és 12-én lesz. A huzások a magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. Sorsjegyek a magy. kir. szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.
Budapest, 1897. október 1.

A magy. kir. szab. Osztálysorsjáték igazgatósága:

Lónyay.

Hazay.

1238 1-1

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztricsány Lajos** urhoz Nagy-Enyeden nagyobb mennyiségű

ROMAN és PORTLAND CZEMENTET

küldtünk. A beocsini cément legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legelőszöbben szállít bármekkora mennyiséget.

Tisztelettel
BECSINI CZEMENT UNIÓ.

Van szerencsénk tudatni, hogy Nagy-Enyeden **Bisztricsány Lajos** urnál **GYÁRI RAKTÁRT** állítottunk fel, hol nádszövetet és gyékényeket mindig a legjutányosabban lehet beszerezni.

Teljes tisztelettel:
Erdélyi gyékény- és nádszövet-gyár.

Van szerencsém a magtermelő birtokos urakkal tudatni, hogy **kézi heremag-szítáimat** nagys. **dr. Szaniszló Albert** tanár ur **szakszerű utasítása** szerint javítottam, melyek ezen újítás következtében a **legjobbakkal bizonyultak**, a **legkisebb arankaszemet** és egyéb terményekből is minden idegen **magvat, gyomot** kiválasztanak; nagyobb és kisebb szemű heremagvakhoz szítáim 1, 2, 3, 4. számú lyukkal vannak ellátva; a szíták igen szilárdan, **horgany-lemezből** vannak készítve. Hogy a vevő közönség kényelmesen beszerezhesse ezen hasznos cikket e vidék részére, **Bisztricsány Lajos** urnál bizományi raktárt állítottam fel, ki is **darabját 5 frton** adja el. Meg vagyok győződve, hogy e kitérő mag-rosták rövid idő múlva **egy magtermelőnél sem fognak hiányozni**. Továbbá **sodronyfataimat** minden méretben, és **kerti butorai-mat** szintén ajánlom; ezek is **Bisztricsány Lajos** urnál rendelhetők meg.

Tisztelettel
Felsőmagyarországi első fa- és vassodronyáru-gyár.
DELEVÁL G. E.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdi-niát és orosz halakat** jutányosan ajánlok.

Teljes tisztelettel
Bisztricsány Lajos.

Ajánlom minden háztartás-hoz, különösen üzletek, pin-czék, raktárokhoz és csator-nákhoz biztos, mérég nélküli

egérirtó

szereimet; az eredményért **szavatolok**, ellenben a pénz vissza-
adatik.

Raktár: **Bisztricsány Lajos**
urnál Nagy-Enyeden.

Malárcsik G.
S.-A.-Ujhely.

1028 31-52

Friss székely turó és kaskavál mindig kapható.

STEARIN GYERTYA EGY CSOMAG 35 KRAJCAR.

KITÜNŐ JO IZÜ CUBAKÁVÉ KILOJA 1.60, 2-210.